

TÜRKDÜLİ

16 Eylül Cumartesi 1939

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

On dördüncü yıl: 2483

Polonya mukavemet ediyor

Almanların açık şehirleri bombardıman etmesini yabancı devlet mümessilleri mensup oldukları hükümetler vasıtasile protestoda bulundular.

Garp cephesinde Fransız kıtaları düşman taarruzunu durdurdu ve yeni mevziler elde etti.

Roma, 15 [A.A.] Roma'da çıkan L'Avanti Faşist gazetesini Fransız kıtaatının başardığı ileri harekâtın Alman genelkurmayını endişeye düşürdüğünü yazmaktadır.

Londra, 15 [A.A.] — Daily Mail gazetesinin askerî muhabiri Polonyadaki vaziyet hakkında şimdiye kadar gelen haberlere atfen Polonyalıların Almanlarınkinden çok az zayıf verdiklerini ve Polonyalıların ordularını aşağı yukarı bütün kuvvetile muhafazaya muvaffak olduklarını yazıyor.

Paris, 15 [A.A.] — Polonya resmî tebliğine nazaran Alman ve Polonya hava kuvvetleri bazı mıntakalarda faaliyette bulunmuş, Lüksemburg civarında bir motorlu Alman kolu ile bir piyade alayı imha edilmiştir. Varşova etrafındaki çarpışmalarda Polonya hücumları muvaffakiyetle neticelenmiş ve Almanlar mühim zayıf vermiştir.

Paris, 15 [A.A.] — Garp cepherinde şiddetli topçu ateşine rağmen Fransız ilerî hatlarının mevzii ilerle- (Sonu üçüncü sayfada)

HITLER YARALI MI

Verilen bir habere göre cephede Polonyalıları tarafından yaralandı.

HITLER

Londra, 15 [Radyo] — Bir habere göre Polonya cephesinde harekâta iştirak etmekte olan Hitler, Polonyalıların kurşunları ile yaralanmıştır. Yarasının hafif olduğu söylenmektedir.

Londra, 15 [Radyo] — Dün sabah Almanyanın bir çok şehirlerinde sokaklara çıkan halk, garip bir vaziyetle karşılaşmışlar, yerde madenî Alman markları ser- (Sonu ikinci sayfada)

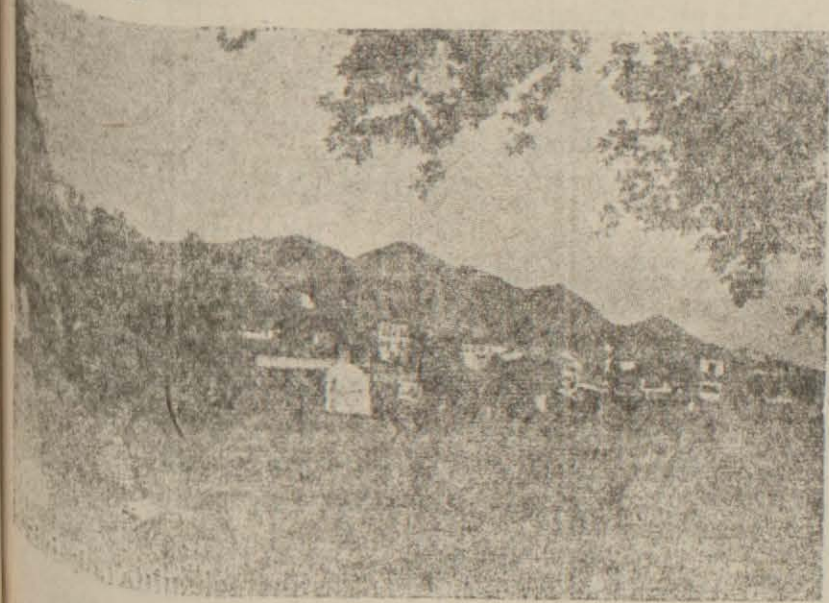
İngiltere - İtalya arasında gizli bir müzakere mi?

Newyork, 15 Romanın yarı resmî mahfillerinden alınan malûmata göre bir kaç günden beri İtalya ile İngiltere arasında müstakbel bir teşriki mesaiyi istihdaf eden çok mühim müzakereler cereyan etmektedir. Bu müzakereler İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano ile İngiltere sefiri arasında pek mahrem şekilde vuku bulmaktadır. Son günlerde memleketine gitmiş olan Fransız sefiri de yakında yeni talimatla Romaya dönecek ve bu müzakerelere iştirak edecektir.

Bir Alman ticaret heyeti Bükreşte.

Bükreş, 15 [Radyo] — Bir Alman ticaret heyeti buraya gelmiştir.

HATAYDA MEBUS SEÇİMİ HAZIRLIKLARI.

Hataydan bir görünüş : ANTAKYA

Antakya, 15 [Radyo] — Hatayda mebus seçimi hazırlıklarına başlanmıştır. Birincisinin sonunda ikinci

müntehip listesi hazırlanmış olacaktır.

Hatayda belediye seçimi için de hazırlıklar ilerlemektedir.

70 Bin Çekoslovak- yalı tevkif edilecek.

Paris, 15 [A.A.] — Bir Hollanda gazetesi bir Çek membaından öğrendiğine göre Almanlar Bohemya ve Moravyada büyük bir kısmı münevver olmak üzere 35.000 kişiyi tevkif etmişlerdir.

Hazırlanan listede 70.000 kişinin ismi vardır.

Bir çok Çek şehirlerinde papaslar arasında tevkifat yapılmaktadır. Tanınmış Çek papaslarından büyük bir kısmı 1 Eylülde tevkif edilerek temerküz kampına gönderilmiştir.

Hitler yaralı mı

(Baştarafı birinci sayfada) pilmiş bulunduğunu görmüşlerdir.

Bittabi, herkes eğilerek bu paraları toplamağa başlamış, fakat paraya dikkat edince üstlerinde ve altlarında «Kahrolsun Hitler» «Hitler bizi mahvetti» «Hitleri istemiyoruz» şeklinde Hitlere ve Nazilik aleyhine cümleler görmüşlerdir. Bittabi Alman Gestapo teşkilâtı derhal faaliyete geçmiş ve paraları toplamışsa da iş işten geçmiştir.

Almanlar bunun, merkezi Pragda bulunan aleyhtar bir teşekkül tarafından tertip edildiği mütaleasındadırlar. Fakat bu teşekkülü bulamamaktadırlar.

Almanyada af.

Berlin, 15 [Radyo] — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Führer, bazı cezalarla mahkûm olanlar için af ilân etmiştir.

Daladye, Klemanso- nun siyasetini mi ta- kip edecek?

Roma, 15 [Radyo] — Fransız kabinesindeki tadilat hakkında tefsiratta bulunan gazeteler Daladyenin Klemansonun yolundan yürüyeceğini yazmaktadırlar.

ŞEHİR HABERLERİ

Necatibey Öğretmen okulu mezunlarının tayinleri yapıldı.

Gençler Maarif Vekâletince muhtelif vilâ- yetlerin Maarif müdürlükleri emrine verildi.

Maarif Vekâleti şehrimiz Necatibey Öğretmen okulundan bu yıl mezun olanları muhtelif vilâyetler emrine vermiştir. Gençlerin verdikleri yerleri okul numaraları ile birlikte yazıyoruz:

89 Mehmet Ömer Konya, 91 Hüsamettin Volga Balıkesir, 97 Reşad Sevüktekin Çanakkale, 98 Hasan Sarpel Manisa, 99 Şa-

Almanlar genç kı- taatı Polonyadan alacaklar.

Amsterdam, 15 [Radyo] — Almanyadan gelen haberlere göre Nazi şefleri, Alman efkârı umumiyesile beynelmilel efkârı umumiyesini mütareke akdedileceğine inan dırmağa çalışmaktadırlar.

Fakat batı cephesinde muhasematın başladığı günden beri efkârı umumiye bu tezi kabul etmemektedir.

Almanlar Polonyadaki kıtaatını yaşlı kıtaatla değiştirmek ve garba genç kıtaları sürmek suretile burayı takviye etmek istemektedirler.

Macaristanın siyaseti.

Budapeşte, 15 [A.A.] — Macar Hariciye Nazırı, parlâmentoda hariciye encümeninde yaptığı beyanatta şöyle demiştir:

«Macar milleti, Polonyalıları müşkül ve kahramanca mücadelelerinde sarsılmaz bir muhabbetle takip etmektedir.

Macaristan muhariplerden hiç biri tarafından tehdit edilmediği için Macar hükümeti bitaraflığını söylemeğe lüzum görmüyor.»

di Manisa, 109 Ahmet Şenyiğit Çanakkale, 103 İsmail Uran Çanakkale, 108 Sabahattin Gencer Manisa, 110 Tabsin Tülütay Çanakkale, 111 Hasan Muğla Hatay, 112 Hamdi Toypak Antalya, 382 Osman Leylek Isparta, 383 Hazim Ayata Hatay, 386 Ahmet Güner Muğla, 389 Şükrü Erdem Çanakkale, 402 İbrahim Karakaş Afyon, 485 Mehmet Kocadereli Manisa, 507 Hüseyin Ergenekon Giresun, 519 Mehmet Gökçinar Yozgad, 526 Ethem Kardeş Kütahya, 546 İbrahim Atalay Bursa, 5 Mürin Çalışlar İzmir, 18 Salâhattin Pakkan Samsun, 19 Sezai Altınok Samsun, 21 Muzaffer Batur Konya, 22 Nusret Saygı Samsun, 26 Haluk Kantur Manisa, 29 Mehmet Çetinkaya Manisa, 35 Ahmet Engindenizli Denizli, 36 Fehmi Bilgiç Manisa, 43 Hilmi Gençkan Aydın, 45 Osman Akdur Balıkesir, 46 İsmail Aydınol Çanakkale, 54 Muzaffer Çakır Hakkâri, 66 Saadettin Demir Kütahya, 74 Turhan Mutlu Antalya, 113 Tefvik Aras Hatay, 114 Kemal Arıkan Muğla, 117 Saip Egüz Zonguldak, 118 Hakkı İnal Muş, 126 Mehmet Abalı Çankırı, 137 Ali Keskin Zonguldak, 146 Kemal Özkan Isparta, 150 Kenan Turhan Sinop, 151 Abdullah Özcü Sinop, 155 Mehmet Güner Sinop, 161 Lokman Batu Afyon, 162 Ali Aydoğan Isparta, 186 Nurullah Atıcılar Antalya, 202 Osman Aydemir Muğla, 215 İbrahim Akkaya Manisa, 227 Nurettin Ertan Muğla, 225 Cahit Güral Muğla, 362 Fuat Gonca Bilecik.

GECEKİ ZELZELE

Gece saat biri 17 dakika geçe şehrimizde üç saniye süren şiddetli bir yer sarsıntısı olmuştur.

Pasif korunma

Sıhhiye ekibine veri- len dersler sona erdi.

Hava tehlikesine karşı pasif korunma teşekküllerinden sıhhiye ekibine bir haftadan beri Mutaflar caddesindeki gaz evinde Kimyager Abdi Ağabeyoğlu tarafından dersler verilmekte idi.

Bu kısmın bir haftalık kurs müddeti dün sonuna ermiştir.

İki gün sonra da diğer ekiplere kurslar açılacaktır.

Muhtelif yerlere has- ta bakıcı kursları açılacak.

Kızılay Kurumu Umumi Merkezi muvazzaf hasta bakıcı hemşirelere yardımcı olmak üzere gönüllü hasta bakıcılar yetiştirmeğe karar vermiştir. Bu maksatla yurdun muhtelif yerlerinde hasta bakıcı kursları açılacaktır.

Ayvalık

Bu gün kurtuluşunun kutluluyacak.

Ayvalık, [Hususî] — Eylül cumartesi günü gürbüz Ayvalığımızın kurtuluşunun 17 nci yıl dönümü fevkalâde bir surette kutlulanacaktır.

Belediye icap eden bütün hazırlıkları yapmıştır.

Zeytin mahsulu çok iyidir. Bu yıl zeytin mahsulu diğer yıllara nazaran çok verimlidir. Zeytinciler halihazır vaziyetten çok memnundurlar.

Polonya mukavemet ediyor

(Baştarafı birinci sayfada)
meler elde ettiklerini Fransız resmi tebliği bildirmektedir.

Paris, 15 [A.A.] — Alman resmi tebliği de mühim muharebeler cereyan ettiğini ve Polonyalıların çemberleri kırmak teşebbüslerinin akim kaldığını bildirmektedir.

Paris, 15 [Radyo] — Havas ajansının muhabiri Varşova müdafaa hattının kuvvetlendiğini yazıyor.

Paris, 15 [Radyo] — Bir Polonya resmi tebliğine nazaran Alman tayareleri mütemadiyen Leh şehirleri üzerinde uçarak halkı teslim olmağa teşvik eden beyannameleler atmaktadırlar.

Londra, 15 [Radyo] — Polonya umumî karargâhı Kalkin-Loku hattında büyük bir muharebenin başladığını bildirmektedir. Varşovayı müdafaa eden general, Papanın vekilinin ikamet ettiği bina ile bir hastahânenin Almanlar tarafından basıma uğratıldığını, Almanların Varşova varoşlarına şiddetle hücum ettiğini haber veriyor. Almanlar büyük zayıyata uğramışlardır.

Varşova, 15 [Radyo] — Akşam ajansı; Polonya resmi tebliği: Alman tayarelerinin ve civar halkı arasında derin bir intiba bırakmıştır. Bu bombardımanın resmi pilânçosu 30 ölü, 100 yaralıdır.

Bir Alman tayarecinin pazardaki halka da ateş açtığı teyid edilmektedir.

Yabancı devlet mümessilleri hükümetleri vasıtasile vâzietini şiddetle protesto etmişlerdir.

Şurası kayda lâyıktır ki Askerî hedef olmadığı kor-diplomatik; Almanyayı da temsil eden Hollanda elçisi vasıtasile Almanyayı resmen haberdar etmiş bulunuyorlardı. Bundan başka radyo Almanların bu vahşet hareketini şiddetle protesto etmiştir. Lublin şehrinin yanmakta olduğu, fakat Polonya milletinin azminin kırılmadığı bildirilmektedir.

Varşova, 15 [Radyo] — Leh açık şehirlerinin Almanlar tarafından bombardımanları sistemli bir surette tahrip mahiyetini almaktadır. Bu halin beynelmilel medenî milletlere yapılan medeniyete karşı açığa mesnet olduğuna şüpheye mahal kalmamaktadır.

Paris, 15 [Radyo] — Fransız kıtaları ileri hareketine devam etmektedir. Almanların mukabelesi tard edilmiştir.

İşgal edilen arazi hakkında ketumiyet gösterilen kısım Mozel kısmındaki harekâtı alâkadar eden kısım dır. Almanların yaptıkları bir taarruz Fransız ile ri kıtaatı tarafından durdurulmuş ve Fransız piyadesi düşmanı tardla kalmıyarak aynı mevzileri de işgal etmişlerdir. Düşman çekilirken Mozel demiryolunun uzun bir kısmını tahrip etmiştir. Fransız harekâtı devam etmektedir.

Paris, 15 [Radyo] — Fransız matbuatı askerî harekâtla meşgul olmaktadır. Girişilen harekâtın inkişafı tasvip edilmekte ve düşman askerinin Fransız toprağına ayak basmadığını tebarüz ettirmektedirler. Matbuat, Polonya cephesinde birbirini tutmayan haberler vaziyeti karıştırmakta, maamafih malzeme ve her türlü vesait itibarile faik olan düşman kuvvetlerle çarpışan Polonyanın tehlikeli vaziyetini inkâr etmemektedirler.

Gazeteler, Varşova mntakasında ırmak ve bataklıkların mevcut olmasının yağmur devam ederse bu mntakada motorlu kıtalara karşı müdafaaın kolay olacağını kaydediyorlar

Berlin, 15 [Radyo] — Alman resmi ajansı bildiriyor:

Kotno civarında büyük bir şiddetle mukavemet gösteren Polonya kuvvetlerinin şark istikametindeki hareketi akim kalmıştır. Vistülün garbında şimalden inen Alman kıtaatı ilerle-

mektedir.

Havanın muhalefetine rağmen hava kuvvetleri demiryolları ile istasyonları bombardıman etmektedir.

Boşaltılan Alman şehirleri.

Brüksel, 15 [Radyo] — Buraya gelen haberlere göre Zigfrid hattındaki bir çok Alman şehirlerinin boşaltıldığı Berlinden teyid edilmektedir.

İtalyada makine yağları pahalandı.

Roma, 15 [Radyo] — Makine yağları imalinden alınan vergilerin artırılması üzerine bu maddenin satış fiyatları fırlamıştır.

Almanyada her türlü yağ buhranı.

Londra, 15 [Radyo] — Berlinden Havas ajansı bildiriyor:

Alman şeflerinin başlıca endişesi tayare, top, makine yağı ve halkın ihtiyacı olan yağların bulunmamasıdır.

Kaunas, 15 [A.A.] — Polonya topraklarında Litvanya hududu uzunluğunda mühim muharebeler cereyan etmektedir.

Bir çok Leh kasabalarında büyük yangınlar çıkmıştır. Polonyalı kadınlar ve çocuklar hudud civarında toplanmışlarsa da Litvanyalı muhafızlar bunların hududu geçmelerine mani olmaktadır.

Varşova, 15 [A.A.] — 12 Numaralı Polonya tebliği:

Şiddetli muharebelerden sonra, Alman kıtaları Varşova yakınlarından geri çekilmeğe başlamıştır.

Varşovanın şimali şarkisinde, Morti mntakasında ve Varşova - Wilno demiryolu boyunca şiddetli ve kanlı muharebeler vukua gelmektedir.

Polonya süvari kuvvetleri düşmanı takip ederek 10 ele geçirmiştir.

Düşman hava kuvvetleri Varşovanın şimal voruşunu ve hükümet merkezinin cenubu şarkisinde kâin Gro pes bölgesini bombardıman etmiştir. Alman tayareleri, demir yollarını da bombar-

dımana tâbi tutmaktadır.

Poznan mntakasında faaliyette bulunan Polonya kıtaları, müessir bir hücumla geçmiştir.

Varşova, 15 [A.A.] — Saat 22.30 da neşredilen 13 numaralı Polonya tebliği:

Kutno ve Lowicz mntakalarında Polonya kıtaları mücadeleye devam etmekte ve düşman kıtalarına yapılan hücumlarda ciddi zayıyata uğratılmaktadır.

Düşman tayarelerinden 30 tanesi düşürülmüştür.

Modlin Zegreze hattı üzerinde kıtalarımız, düşmanın bir hücumunu geri püskürtmüştür.

Varşovanın bombardımanı devam etmektedir.

Kaluszyn-Siedlce hattının cenubunda kıtalarımız düşmanın motorlu ve zırhlı kuvvetleri karşısında şiddetli çarpışmalar yaparak geri çekilmektedir.

Annapal civarında Vistülü geçen düşman kıtaları ile şiddetli çarpışmalar vukua gelmektedir.

Lwow şehiri, düşmanın bir motorlu kolla yaptığı hücumu tard etmiştir.

Gdynia mntakasında Ke pada ve Oksywskada muharebeler devam etmektedir.

Varşova, 15 [A.A.] — Havas ajansı gece yarısı verdiği bir telgrafta Varşovanın mukavemete devam ettiğini bildirmektedir.

TÜRKDİLİ

Günlük siyasî gazete

Sahibi : Balıkesir mebusu

HAYRETTİN KARAN

Neşriyat müdürü
FUAT BİL'AL

Yıllığı: 800, altı aylığı: 400 kr.

Sayısı (3) kuruştur.

Adres: Balıkesir Türk dili

Balıkesir Askeî Satın**Alma Komisyonundan:**

- 1 - Bandırma birliklerinin ihtiyaçları olan 16 ton nohut açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Tahmin edilen bedel 1280 liradır.
- 3 - Muvakkat teminatı 96 liradır.
- 4 - İhale 28/9/939 perşembe günü saat 11 de Balıkesir kor satın alma komisyonu binasında yapılacaktır.
- 5 - Evsaf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir. Taliplerin belli belgeler ve muvakkat teminatlarla birlikte komisyona müracaat etmeleri.

4 - 1 - 293

Balıkesir Askerî Satın**Alma Komisyonundan:**

- 1 - Bandırma birliklerinin hayvanatının ihtiyaçları olan 56 ton kuru ot açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - tahmin edilen bedel 1680 lira ve muvakkat teminatı 126 liradır.
- 3 - İhale 28 / 9 / 939 perşembe günü saat 16 da Balıkesir kor satın alma komisyonu binasında yapılacaktır.
- 4 - Evsaf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.
- 5 - Taliplerin belli belgeler ve muvakkat teminatlarla birli tekomisyona müracaat etmeleri ilân olunur.

4 - 1 - 294

Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninden:

- 1 - Balıkesirde yeni yapılan Doğum ve Çocuk Bakımevi ve Köy Ebe mektebi kalorifer tesisatı açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Yapılacak tesisatın keşif tutarı 5681 lira 34 kuruştur.
- 3 - Bu işe aid evrak şunlardır:

Doğum ve Çocuk Bakımevi ve Köy Ebe mektebi kalorifer tesisatından mevcut izahat, yapılacak kısım kalorifer umumî ve fennî şartnamesi eksiltme şartnamesi ve mukavele örneği olup isteyenler bu evrakı her gün Balıkesir Nafia Müdürlüğünde görebilirler.

4 - Eksiltme 25/9/939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 te Balıkesir Vilâyet Daimî Encümeninde teşekkül edecek komisyona tarafından yapılacağından isteklilerin mezkûr komisyona müracaatları.

5 - İsteklilerin bu işe aid 426 liralık muvakkat teminatını İdarei Hususiye veznesine yatırdıklarına dair makbuz veya bu miktarda şayanı kabul banka mektubu ile ihaleden en az 8 gün evvel Balıkesir Vilâyetine müracaatla bu işe benzer 5000 liralık iş yaptıklarına dair alacakları ehliyet ve Ticaret Odası vesikaları ile birlikte yukarıda yılı gün ve saatte eksiltme komisyonu reisliğine müracaatları ilân olunur.

4 - 1 - 295

Balıkesir İnhisarlar Başmüdürlüğünden:

Şenlik fişenklere madut olan (Çocuklara mahsus tabanca mantarları, kâğıt kapsülleri, mehtap vesairenin) imali ve satışı inhisar altında olduğundan tezkeresiz satılması 1- birinciteşrin 939 dan itibaren memnudur.

Çocuklara mahsus bu gibi mevad satanlara İnhisarlar idarelerince bir lira mukabilinde ve bir sene müddetle tezkere verileceğinden satıcıların 30 eylül 939 tarihine kadar buldukları mahal İnhisar idarelerine müracaatla tezkere almaları. Aksi takdirde bu tarihten sonra ellerinde bulunacak emtanın tezkeresiz satış hakkındaki ceza hükümlerinin tatbik olunacağı ilân olunur.

4-1-299

TÜRKDİLİ MATBAASI

Vilâyet matbaası, Türkdili matbaası adı altında gazetemizin idaresinde faaliyete geçmiştir.

14 Seneden beri muntazaman çıkan ve karilerince hizmet eden « TÜRKDİLİ » gazetesi bu suretle daha geniş bir şekilde çalışmaya başlıyor:

TÜRKDİLİ MATBAASI

Ucuz, temiz ve süratle herkesin ihtiyaçlarına cevap verecek, herkesi memnun edecek bir şekilde kurulmuştur.

TÜRKDİLİ MATBAASI

Her yerden sipariş kabul eder ve istenildiği şekilde hazırlar.

DİKKAT: Matbaa işleriyle alakadar her türlü muhaberat için şu adrese müracaat edilmelidir:

Türkdili matbaası - Balıkesir

KIRTASIYECİ**KADRI UZKUR**

Her türlü kırtasiye Paşacami caddesinde her türlü kırtasiye levazımını burada ucuz olarak temin edebilirsiniz.

Mektep deftri - Kitap - Her çeşit kâğıtlar

Balıkesir Askerî Satın**Alma Komisyonundan:**

- 1 - Balıkesir birliklerinin ihtiyaçları olan 33 ton nohut açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Tahmin edilen bedel (2640) liradır.
- 3 - Muvakkat teminatı 198 liradır.
- 4 - İhale 18 eylül 939 pazartesi günü saat 11 de Balıkesir kor satın alma komisyonu binasında yapılacaktır.
- 5 - Evsaf ve şartlar her gün komisyonda görülebilir.
- 6 - Taliplerin belli belgeler ve muvakkat teminatlarla birlikte komisyona müracaatları lüzumu ilân olunur.

4 - 1 - 282

Basıldığı yer: Türkdili matbaası-Balıkesir